

БҮРЯТ-МОНГОЛ ОЙ УНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 2 (3306) 1940 оной январин 3, пятница ӨСЭН 10 МҮНГЭ

26.000 га шэнэ газарыг эдлүүрин болгохо

«Колхозуудта хамтын газарыг үрлэгдөө хамгаалха хэмжээгүй буулганууд тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба ССРСР-эй СНК-гэй түүхэтэ тогтоол гарган сагнаа хойшо жэл хахад болоо. Энэ саг соо хамтынгаа газар эдлүүрин гүрлнтэй болгохо тушаа артельнууд нилээд ехэ хүдэлмэри бүтөөб.

Таруу буудалтай байһан колхознигуудыг централиа бүүса дээрэн түблүүлхэ хэмжээгүй буулганууд ариулагдаа. 1940 он соо 1763 айллууд шэнэ бүүса дээрэ нүүб. Энээнэй ашаар нилээд ехэ шэнэ газар эдлүүрэгдэн нэмэһэн байна. Гансахан Мухар-Шэбэрай аймагта 21.000 гектар газар эдлүүрэгдэ. Мүн тэндэ 2700 гектар сабшалан бүргашаа-харганааха сөөрлөгдөн ба 850 гектар намагтай үшэнь хатаажа, эдлүүрин газар болгоһон байха юм.

Иймэ «хядаһан» гү, али эдлүүрингэдүү шэнэ газарнууд аймаг бүхэндэ, нутаг бүхэндэ угаа ехэ байдаг. Республика дотор 67 мянга шахуу гектар шэнэ газар эдлүүрэгдэнгүй миля хөтөнэ. Аяар гурба миллион га «хядаһан» газар бии байна. Хөрбөө эдэ бүтэдыг эдлүүрин болгохо шадабал, манай колхозууд адуу малаа үбнэ тэжээлээр хүсэд хангаханаа гадна, үшөө олно эхээр оруулха аргатай болохо байна. Теэд, тинимэ оролдолго дутамаг дээрлээ, олоншог колхозууд энэ «хядаһан» газараа хэрэглэжэ шадаһагүй.

Олонхи колхозууд ба совхозууд газар эдлүүрингэ найжаруулха тухайда анхаралаа хандуулдагүй байһанайн гэжээр, хамтын адуу малнуудын үбнэ тэжээлээр дутадаг байһынь бидэ мэдөөбди. Мүнөө республика доторхи колхозуудай хамтын малай 84,3 процентн тэжээлээр хангагданхай. Зүгөөр, Бичурин аймагтай колхозууд өөһэднэгөө малнуудыг үбнэ, соломоор 133,0 проц. ба Мухар-Шэбэрайхд—195,8 проц. хангаһан байхадань, гол малажалтай Здын, Селенгин, Закаменай ба Баргажанай аймагууд үбнэ тэжээлээр 60-аад процент хангагданхай байха юм.

«Манай таряанажаһан малажалайга арилгынь хангаха хэрэгтэ адагынь 100 мянган гектар тариалаар хожомдо жо ябана» гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Игнатывай хэлэһэн тухайда манай газетэ хайхан бөшөөн байгаа. Хамтынгаа малыг үбнэ тэжээлээр түгэс хангахыг зорилгоор, дурсагдан дутагдалыг ойрын сагта усалхаа ёһотойбди.

Энээнэй тулада, бидэнэр юу хэхэ ёһотойбди? 1941 ондо 27 мянган гектар шэнэ газар эдлүүрлэхэ шухала. Энэ хадаа хамта хэрэг бөшө. Олон мянган колхознигуудай, түбхын түрүүндэ герасимовцуудай оролдосотой ехэ хүдэлмэри бүтөөхынь эригдөнэ. Модо отолжо, түсэгынь малтаха, бүргашаа харганаатай газарыг халалха, сөөрлөхө, уһатай намагыг хатааха ба бусад хэмжээгүй буулгануудыг бээлүүлжэ, 26 мянган га шэнэ газарыг эдлүүрин болгохо—1941 оной шухалын шухала зорилгонуудай нэгэнь мүг.

Манай колхозуудай түрүү хүвүүд, герасимовцууд болбол колхозойгоо газар эдлүүрингэ найжаруулхыг түлөө угаа ехэ оролдолго гаргана. Яэшэнь, Кабанскын аймагтай «Путь Социализма» колхозой герасимовска звено (звеновдынь нүхэр Буланов) арбаад километр һубаг шэнээр малтаһан ба нажаа һөргөөһөн байгаа. Энээнэй хамта, хореод га газар дээрхи харганаа-бүргашынь отолжо сөөрлөдө, урдаһы «хядаһан» байһан газарыг эдлүүрин болгохо.

Хүхюутэй зугаатайгаар хайнүдэрлэбэд

Шөлэй механизированна заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техничекэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад хадаа декабрийн 31-дэ клубтаа сугларжа, клубтай эдибхитэдээр табигданан концерт хараба. Эндэнь бал-маскарад эмхидхэгдэн ба маскарадта эрхим костюмуудтай ерөөн 3 хүндэ шагнал олгогдон байһа.

Удэһын 12 часаа секундэ үнгөрөөд байхада, клубыг даагша нүхэр Добров

гоо. Зүгөөр, иимэ эрхим жэшээнүүд манайда үсөөн байна.

Колхозуудта газар эдлүүрингэ хэрэгтэ гүрн байгуулха түсөөтэй болгохо шухала. Гэхэ зуура, колхозуудай газар эдлүүри тухайда хуулинь дабаха аашанууд ха-на үзэгдэнэ. Заиграйн аймагтай «Улаан-Эрхирэг» колхозой газарынь эдлэһин организацинууд өөһэднэгөө зоргоор эдлэжэ байһан фактууд тухайда манай газетэ бичлэһэн байна. Зарим колхозууд шэнэ газар эдлүүрлэхэ тушаа хэмжээ абаһагүйнөө гадна, харин бии байһан газараа муугаар эдлүүрлэдг гү, али тэндэһэ абажа болохоор ургасмьель дутуугаар абадаг. Сабшалангаа дутуу сабшалаг гү, али сабшалан үбнөө хүсэд хуряажа абаһагүйнөөр хоорондоо, тариашайгаа газарыг муугаар эдлүүрлэдг, үгэжүүлхэ ба уһалха тухайда анхаралаа бага табидаг—колхоздо харша иимэ практикыг эсэслэн зайсуулха саг тулаа. Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хайхарамжагүй хандалтаа боложо, хамтын малынь үбнэ тэжээлээр дутажа, тураха муудаха ушарнуудыг саадаа тэсөөшгүй. Энээнэ зэмтэй хүнүүд хатуугаар хэбээгдэхэ ёһотой.

Колхозууд хэды шэнээн газартай байһынь тодорхойлон, энэ хэрэгтэ гүрн байгуулхын тулада, бүхч газарайн тоо бүридхэхэ хэрэгтэй. Энэ шухала хүдэлмэриг оройдоо дүрбэн аймагууд дүүргэ. Тарбагатайн ба Баргажанай колхозуудта газарай тоо бүридхэл үшөө хүсэд эхилээдүй гэхэдэ болоно. Артель бүхэнэй мэдлэдэ байгаа газарайн тоог тодорхойгоор мэдээд байбал, тэрэннэ хайшан гээд хайнаар ба хүсэдөөр эдлэхын түсэб зохёожэ шадахабди.

Олоншог колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол «хүдэлмэрин хүсэл дутаана, тинимэһэ, шэнэ газар эдлүүрлэхэ аргамнай болоногүй» гэжэ шалтаган баридаг зантай. Энээннэ хүндэтэй шалтаган дээрэ тооложо болохогүй. Яахадаб гэхэдэ: түрүү артельнууд ажал хүдэлмэрээ зүбөөр эмхидхээд, ажал хэжэ шадаха колхознигууд ба бүхэднэ элүүлжэ шадаад байхадаа, сабшалан хадангаа, таряалангай газараа ба бэлшээрэ үгэжүүлэн найжаруулна, шэнэ газар эдлүүрлэн, энээнэй ашаар, үбнэ-гарна ехээр ургуулна. Ушар иимэһэ, ажал хүдэлмэрээ зүбөөр эмхидхэжэ, колхознигуудай дунда ажалай журамлыг шангадха шадабал, хамтынгаа газар үгэжүүлгыг ба шэнэ газар эдлүүрингэ хүдэлмэрин хүсөөр хангахыг табтай.

Колхозой хамтын газар эдлүүрингэ оролдосотой хүнүүдэй гарта байха ёһотой. Газар эдлүүрингэ дээрэ саг үргэлжин звенонууд ажаллаха ушартай. Энэ зорилгоор, герасимовска, ефремовска звенонуудыг олоор эмхидхэжэ, тэдэнэй хүдэлмэриг эрид найжаруулха шухала.

«Хүдөө ажалын продуктуудыг бэлдэхгэдэ ба худалдан абагдахыг политикын хубилгалууд тухайн лэдхэлгэдэ ба худалдан абагдахыг погэй шийдхэбэри хадаа колхозуудта газар эдлүүрингэ найнаар эмхидхэхынь артелиин правлени бүхэнөө эригнэ. Таряанажаһан ба малажалай продуктуудыг, гүрэндэ тушааха уялгануудыг колхозой газарайн хэмжээ дээрлээ үндэһэн тодорхойлохо байһан туладань, өөһэднэгөө бүхч газарыг найнаар ба хүсэдөөр эдлүүрлэхэ, тэрэнэй шэнэ шүүһынь бүрн абаха ёһотойбди. Тийн, 1941 ондо 26.000 гектар шэнэ газарыг хүсэд эдлүүрлэхын түлөө тэмсэлдэ колхознигууд олооро оролсон, герасимовска агротехничекы жэшээтэ найнаар бээлүүлэхэ хэрэгтэй.

болбол духовой оркестрын хүжэм таталга доро, шөнэ жэлээр данарамдуулан сугларашалыг амаршалба. Мүн январин 1-нэй үдэр клубтаа дахин сугларжа, маскарада үргэлжэлүүлэ.

Гадна, 1-эй үдэр тэндэ 2 хургуулинууд элжонуд эмхидхэгдэб. Мүн хүүгэдэй садта ёлго болоһон ба тэндэ 75 хүүгэд хабаадаа. Клубай хүжэмэй кружгой членүүд хүүгэдэ зориулан хэдэн дуунуудыг дуулаба.

Дальневосточно түмэрзамайхидай амжалтанууд

ХАБАРОВСК. Дальневосточно түмэр замай стахановцууд болбол Бүхэсоюзна 18 партконференциин хүндэлэлдэ зориулан мурсыөөдэ абаһан уялгануудыг хэрэгээр дүүргэнэ. Бикин станциин вагоннигууд амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ. Слесарь нүхэр Рябов, Кулько гэгшэд мурсыөөнэй түрүүшын үдэртэ даабарна 420-530 процент дүүргэб. Кузнец Болдырев гэгшэ норуу моо 250 проц. дүүргэһэн байна.

Биробиджан станциин дежурна Буткач гэгшын хадаа сутка дотор ашаха түсэбөө 157 процент дүүргэб. Вагонуудай байха ябадал 17 процент доошоруулагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй баруун границын сахюулашад дозорто. Зүүн талада: сэрэгэй ба политическэ талаар отличник красноармеец Иван Хайдуков ба ахалгаша политрук Павел Тежугьев. (ТАСС-ын фото.)

Бүхэсоюзна XVIII партконференциин нэрэмжэтэ социалистическэ мурсыөөн

Ажалайгаа бүтөөсыг дээшэлүүлжэ байна

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой коллектив болбол ВКП(б)-гэй XVIII конференциин нэрэмжэтэ социалистическэ мурсыөөндэ оролсожо, историческа энэ конференциин амжалтануудтайгаар угтахын тулада оролдожо байна. Мүнөө ажалайгаа бүтөөсыг олон дахин дээшэлүүлэн цехүүд ба хүдэлмэришэд олон. Вагонно-Колесно цех (начальнигынь нүхэр Балла, контролцигууд-мастернууд Кузнецов, Мансуров) болбол колхознуудыг бүтөөлгөөр жэ-эйгээ түсэбтэ болзорһоон урьд гүйсэдхэбэд Слесарь Сакания, электросварщик Новиков, электромонтер Звягин гэгшэд саг үргэлжэ бүхэл жэлэй торшо соо үндэр бүтөөсэтэйгээр ажаллаба.

Кузнецов цехэй мэргэжэлтэ токарь Андрей Лазарев болбол социалистическэ мурсыөөнэй туг доро ажаллажа, үдэр бүрингөө даабарна 300 процент хүрэтэр дүүргэб.

Паровозо-сборно цехэй разметчик Василий Иванович Кузнецов хадаа Андрей Лазаревнаа дуганай. Нормоёо 500-350 процент дүүргэжэ, стахановска ажалай жэшээнүүдыг харуулна. Василий

Иванович болбол ходо забдагүй байдагынь наа, бусадай хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлдэг юм. Инженерүүд, техникүүд болбол шухала асуудалнуудыг Василий Ивановичтай зүбсэдэг байна. Нүхэр Кузнецовай хурган мастернууд Нервукина, Гончаров гэгшэд үдэр бүтөөсэ туулана.

Котельня цехэй олонзүүн хүдэлмэришэд, инженерно-техничекэ хүдэлмэрилэгшэд болбол үйлдбэрингөө түсэбтэ үзүүлэн дүүргэлгээр партконференциин угтахын тулада илангаа шангаар ажаллажа байна. Котельнигууд болбол «ФД» маркын паровозуудай котельнуудыг забарилха талаараа, 19:10 онойхиноо гурба дахин ехэ түсэбтэй. Мүнөө Сивнов, Занальщиков, Воронин, Первичий, Горобец ба бусад олон стахановцууд болбол урда-урдын хиваа үндэр бүтөөсэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Бурдай гэгшын хүдэлмэрилэгшэдэй зорилго хадаа социалистическэ мурсыөө бүри хүсэтэйгээр дэлгэрүүлжэ, хүдэлмэришэн бүхэнэй, цех бүхэнэй ажалтай бүтөөсыг улам дээшэлүүлгэ болно.

Ив. БОДРЫЙ

Мяханай комбинатайхид уялга абаба

ВКП(б)-гэй Бүхэсоюзна XVIII Конференциин 1941 оной февралын 15 да яарлаха гөһөн партиин централиа комитетэй тогтоол болбол манай республикын ажалшадтай эвтузиазмыг улам хүсэтэйгээр дээшэлүүлнэ.

Улан-Удын Мясокомбинатай хүдэлмэришэд, инженерүүд, техникүүд ба албахаагшад болбол Бүхэсоюзна XVIII партконференциин ажал хүдэлмэриг шөнөөүүд амжалтануудаар угтахын түлөө онсо тодорхой уялгануудыг абабад. Тус коллектив хадаа үйлдбэрингөө бүтөөн гаргадаг продукциин шанарыг дээшэлүүлхэ ба нэгдэхки кварталда

мяханай түсэбтэ 100 проц. дүүргэхэ, колбасаа—115 проц. ба котлет, пирожок, пельмени үйлдбэрилгэ урда жэлэйхинээ 50 проц. үлүү бэлдэхэ гэжэ уялга абабад.

Тус комбинат болбол 1940 онойгоо ажалуудбэрини түсэбтэ 1940 оной ноябрийн 23-да 110 проц. дүүргэһэн байна. Гэбшэ мясокомбинатай хүдэлмэришэд лугуунууд бии. Дугуу дунда зүйлнүүдэ дары усалхажа, аж-үйлдбэрини амжалтатайгаар ВКП(б)-гэй XVIII конференциин угтахыга бүхч хүсэ шадалаа гарган оролсон.

Гармаев.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР ШЭНЭ ЖЭЛЫГ ХАЙНҮДЭРЛЭЛГЭ

Х О Р И.

1940 оной декабрийн 31-нэй үдэһын 7 часта, аймагтай центрэхки социалистическэ культурын Байшан дотор шэнэ жэлдэ зориулагданан баярай суглаан болоһон ба тэндэхи медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективэй хүсөөр «Сэсүүд» «Хүригэн ба баабай» гэжэ жүжэг табиглаа. Хүүдээр танец, хатар ба бусад наадан болсо. Эндэ 200 гаран хүн хабаадаба. Мүн, энэ үдэнэ Хорин дунда хургуулида бал-маскарад болоһон байна.

Январин 1-дэ Хорин дунда хургуулида, райпотребсоюзда, АНК-та ба бусад албан газарнуудаар ёлкын нааданууд үнгэрэгдэб.

Гадна, декабрийн 31-нэй үдэр дурсагдана хургуулиин 15 хургад Чесанын семон хүрэтэр санаар ябалгада мордоб.

Рудакова.

И В О Л Г А

1940 оной декабрийн 31-дэ Иволгин аймагтай центрэхки ажалшад болбол хүсэд бөшө дунда хургуулиин 5-6-7 классуудай хуралшадтай хамта, шэнэ жэлыг утгуулан байрай суглаа хэб. Суглаан дээрэ Иволгин хүсэд бөшө дунда хургуулиин директор нүхэр Шагдарон 1940 оной амжалтанууд ба 1941 оной зорилго тухай элидхэл хэб.

С Е Л Е Н Г Э.

Декабрийн 31-дэ, социалистическэ культурын Байшанда ба дунда хургуулида бал-маскарад болоо.

Январин 1-дэ Селенгин дунда хургуулида 2 ёлго, Загастайн дунда хургуулида—2, Нойхойн хүүд бөшө дунда хургуулида—1, Юрөөгэй хүсэд бөшө дунда хургуулида 2 ёлго эмхидхэгдэб.

Жамбалов.

З Э Д Э

Үнгэрэгшэ оной декабрийн 31-дэ, социалистическэ культурын Байшан дотор Петропавловкын дунда хургуулиин хуралшад гоё хайхан ёлго эмхидхэб. Эндэнь аймагтай центрэхки ажалшад ба энэ хургуулиин старша классуудай хуралшад олоороо сугларал. Хургуулиин дэргэдэхки уранхайханай кружгойто хабаагданай хүсөөр уранхайханай хэдэн номернууд харуулагданан ба социалистическэ культурын Байшангай дэргэдэхки духовой оркестр ирагуу хайхан дуунуудыг гүйсэдхэһэн байна.

Мүн аймагтай зарим зургаанууд ба предриятинууд болбол ажалай үндэр бүтөөсэ туулаан стахановцуудаа шэнэ жэлээр данарамдуулан шамба. Үгэдээрнэ, багашуудта зориулагданан ёлго дунда хургуулида үнгэрэгдэб.

XVIII партконференциин нэрэмжэтэ паровозуудай колонно

РИГА. Латвийн түмэр замай хүдэлмэрилэгшэд болбол эстонско түмэрзамайхидыг Бүхэсоюзна XVIII партиин конференциин хүндэлэлдэ зориулан социалистическэ мурсыөөндэ урибал. Латвийн түмэрзамайхид хадаа конференциин нэгдэхэ үдэр хүрэтэр буулгаха ба ашаха ябадалаа хэды ехэ болгоһын уялга абаһан байна. Мүн Бүхэсоюзна XVIII партконференциин нэрэмжэтэ паровозуудай колонныг эмхидхэхэ гэжэ шийлхэгдэб. Колоннын составта эрхим машинистнуудай паровозууд оролсохо юм. ТАСС.

Тракторнуудай забабари дүүргэгдэб

ВОРОНЕЖ. Бүхэсоюзна XVIII партконференциин зарлаха тухай мэдээсэл болбол Россосанска МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үйлдбэрини шөнөөүүд дээшэлгыг үүсхэб. Социалистическэ мурсыөөн дэлгэрүүлэгдэн ба коллектив болбол ехөнүүд амжалтануудыг гуйлган байна. Тракторна паркын забабари болзорһоо урда дүүргэгдэб, 69 машинанууд забабарилгадаба. Тракторна бригаданууд хадаа зунай үеын профилактическа забабарилгын заласной зүйлнүүдээр хангагданан байна. Мүнөө Россосанецууд хилгэхэ зэбсэгтэй забабарилгыг амжалтатайгаар үнгэрэгшын түлөө тэмсэнэб. (ТАСС).

Эстониин бүд нэхэгшэдэй социалистическэ уялганууд

ТАЛЛИН. Нарвадахи Крингольмско бүд нэхэгшын коллектив болбол ВКП(б)-гэй Бүхэсоюзна XVIII конференциин нэгдэхыг үйлдбэрини шөнөөүүд хилгэтануудаар тэмдэглэхэ бэлдэхэнэ. Крингольмцууд хадаа конференциин хүндэлэлдэ зориулан мурсыөөндэ оролсохынь Литвагай ба Латвийн бүд нэхэгшэдыг уриба. Крингольмцууд болбол мэргэжэлтэй 1000 хүдэлмэрилэгшэ бэлдэхэ, конференциин нэгдэхэ үдэр хүрэтэр бүд нэхэлгээ 25 процент дээшлүүлхэ уялга абаһан байна. Февралын 15 хүрэтэр хэдэн олон зэбсэгүүдыг ашагалдаа нэмэжэ оруулха байна.

ТУСЭБНЭ УЛУУЛЭ

ИВАНОВС. Ивановска областин фабрикануудаар XVIII партконференциин хүндэлэлдэ зориулагданан социалистическэ мурсыөөн үргөөн дэлгэрб. Бүд нэхэгшэд хадаа социалистическэ мурсыөөндэ эхин үдэрһөө хойшо үйлдбэрингөө ажалай бүтөөсыг улам бүри дээшэлүүлнэ. Тус областин 100 гаран фабриканууд даабарна үзүүлэн дүүргэб. Ехэ Ивановска мануфактурын текстильнигууд эрхим хайнаар хүдэлмэрилнэ. Отделочная фабрика болбол саг үргэлжэдөө даабарна 25-30 проц. үзүүлэн дүүргэб. Декабрийн 25-да отделецинууд хадаа үдэрлэгтөө нормоо үлүү 122000 метр бэлэн бүд бүтөөн гаргаба. (ТАСС).

